

Datum
2019-06-26
Vår referens
Mikael Kylsäter
Strateg
mikael.kylsater@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Revidering av Miljöbilsstrategi för Malmö stad 2017-2020 STK-2019-556

Sammanfattning

En fortsatt miljöanpassning av fordonsflottan är en viktig del i att göra Malmö stad till en klimatneutral organisation. Gällande miljöbilsstrategi har reviderats av fastighets- och gatukontoret i samråd med miljöförvaltningen, serviceförvaltningen och Malmö Leasing AB. När målsättningarna uppnås år 2020 ändrar arbetet karaktär, från en ständig miljöanpassning till att förvalta fossiloberoendet. Det finns anledning att se över hur miljöbilsfrågan och styrningen av fordonsflottan policymässigt kan ingå i ett större sammanhang framöver.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen anmodar Malmö stads samtliga nämnder och helägda bolag att följa reviderad Miljöbilsstrategi för Malmö stad 2017–2020.
2. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att utreda frågan om hur miljöbilsstrategin kan införlivas i en mer heltäckande policy för hållbar mobilitet för Malmö stads anställda, samt hur fordonsflottan och dess olika aspekter kan hanteras inom denna ram.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse tekniska nämnden
- Miljöbilsstrategi för Malmö stads 2017-2020
- Tekniska nämnden beslut 190328 §85
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 190805 Revidering av Miljöbilsstrategi för Malmö stad 2017-2020

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2019-08-05
Kommunstyrelsen 2019-08-14

Beslutet skickas till

Malmö Leasing AB
Miljönämnden
Servicenämnden
Tekniska nämnden

Ärendet

Bakgrund

För drygt tio år sedan antog regeringen visionen om en fossiloberoende fordonsflotta år 2030. Malmö stads inriktning i *Miljöprogram för Malmö stad 2009–2020* är lika tydlig. Här betonas att kommunens organisation ska vara klimatneutral år 2020. Att uppnå målsättningen utgör en stor utmaning, och det krävs att kommunen tar en ledarroll i omställningen.

Malmö stad har sedan 1990-talet bedrivit ett ambitiöst och framgångsrikt arbete med att miljöanpassa den interna fordonsflottan med personbilar och lätta transportfordon (cirka 850 fordon idag). Andelen miljöbilar har därför kontinuerligt stigit till en hög nivå. Att fortsätta miljöanpassningen av flottan, genom fortsatt ambitiösa satsningar på både biogas- och eldrivna fordon liksom på förnyelsebara alternativ till diesel (så kallad biodiesel), är avgörande.

På anmodan av kommunstyrelsen tog tekniska nämnden i samverkan med servicenämnden och miljönämnden under år 2016 fram förslag på miljöbilsstrategi för åren 2017–2020 (STK-2015-1472). Kommunstyrelsen tog i maj 2017 (STK-2016-1353) beslut om att anmoda samtliga nämnder och helägda bolag att följa denna nya strategi, som antagits av tekniska nämnden hösten 2016. I strategin framgår att en översyn, och vid behov revidering, ska ske efter halva giltighetstiden, det vill säga inför årsskiftet 2018/19. Denna har nu genomförts och revideringen är godkänd av styrgruppen, som består av representanter från de tre förvaltningarna som driver arbetet. Även Malmö Leasing AB (fd ViSAB) har deltagit i revideringsarbetet.

Revideringar av strategin

Strategin har uppdaterats och reviderats utifrån de förändringar som skett sedan strategin antogs. Exempelvis har följande ändrats:

- Vid nyanskaffning av personbil har möjligheten att i tredje hand välja en bil med laddhybrid-teknik tagits bort, då dessa fordon vid längre sträckor måste drivas med bensin, där det idag inte finns ett fossilfritt alternativ att tillgå.
- Serviceförvaltningen får ansvar för att vid däckbyte i Kommuntekniks verkstad avläsa mätarställning på fordon och i syfte att följa upp användningen av fordonen delge denna data till Malmö Leasing AB.
- Stadskontoret får ett nytt ansvar för att genomföra en central samverkansförhandling när det gäller användningen av fordonsdator med elektronisk körjournal och ISA (Intelligent Stöd för Anpassning av hastighet) i samtliga fordon i flottan.
- Samtliga förvaltningar och bolag får ett förtydligt uppföljningsansvar och ska vid behov bistå miljöförvaltningen i detta arbete.

Ansvarsfördelningen gällande arbetet med stadens fordonsflotta

Ansvaret för arbetet med Malmö stads fordonsflotta är enligt Miljöbilsstrategin fördelat på följande sätt:

- Malmö Leasing AB: Bolaget ansvarar för att äga stadens fordonsflotta och leasa ut fordon och maskiner till stadens nämnder och helägda bolag. Detta innebär bland annat att se till att nya fordon uppfyller kraven i Miljöbilsstrategin, följa upp användningen av stadens fordon samt utbilda och stötta stadens nämnder och bolag i fordonsfrågor.
- Serviceförvaltningen: Ansvarar för att avläsa kilometerställning på fordon i flottan vid bäckbyte och rapportera det till Malmö Leasing samt följa utvecklingen avseende

fordonsteknik och bränsle.

- **Fastighets- och gatukontoret:** Ansvarar för att samordna arbetet med miljöbilsstrategin. Arbetet ska ske i nära samverkan med Malmö Leasing AB, serviceförvaltningen och miljöförvaltningen.
- **Miljöförvaltningen:** Ansvarar för att under strategiperioden följa upp att föreliggande strategi efterlevs, bland annat med hjälp av framtagna nyckeltal, samt att initiera innovativa utvecklingsprojekt inom bränsle- och fordonsområdet.
- **Stadskontoret:** Ansvarar för att bistå och biträda förvaltningar och kommunala bolag när upphandlingsbehov föreligger och kan när så är lämpligt upphandla och teckna kommunövergripande ramavtal.
- **Varje enskild förvaltning och bolag:** Ansvarar för att tillse att bilnehavet motsvarar behovet, att överväga möjligheten att införa bilpool för delar eller hela förvaltningens eller bolagets bilanvändande samt att minimera och på sikt avveckla användandet av privat bil i tjänsten.

Framtida policyutveckling gällande stadens fordonsflotta

När tekniska nämnden godkände den reviderade Miljöbilsstrategin vid sitt sammanträde den 28 mars 2019 tog man även beslut om *”att föreslå kommunstyrelsen att ge stadskontoret i uppdrag att utreda frågan om hur miljöbilsstrategin kan införlivas i en mer heltäckande policy för hållbar mobilitet för Malmös stads anställda, samt hur fordonsflottan och dess olika aspekter kan hanteras inom denna ram.”*

Detta beslut motiveras på följande sätt i tjänsteskrivelsen från fastighets- och gatukontoret: *”Det finns anledning att lyfta blicken och se över hur miljöbilsfrågan och styrningen av fordonsflottan policymässigt kan ingå i ett större sammanhang. Denna fråga behöver hitta sin rätta hemvist i stadens styrmodell. En möjlighet är att koppla detta arbete till en mer heltäckande policy för hållbar mobilitet, vilken också innefattar andra aspekter kopplat till anställdas resor och resbehov (jmf resepolicy).*

Förvaltningens bedömning är att det inte är självklart att det är tekniska nämnden som har samordningsansvaret för arbetet med fordonsflottans miljöaspekter framöver, trots att miljöbilsstrategin traditionellt haft sin hemvist under tekniska nämnden. Tekniska nämnden har ett nytt reglemente och fastighets- och gatukontoret är en ny förvaltning. Reglemente anger inte med självklarhet att detta miljöbilsansvar ska ligga hos nämnden. Miljöprestandan hos fordonen är en självklar del av Malmö Leasing AB:s kärnverksamhet, då de äger fordonen.”

Tekniska nämnden föreslår således att policyutvecklingen gällande Malmö stads fordonsflotta efter 2020 ska utredas och att ansvarsfördelningen ses över.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret delar tekniska nämndens bedömning om att miljöbilsfrågan styrningsmässigt behöver sättas i ett större sammanhang. Miljöbilsfrågan bör dels kopplas samman med andra frågor om hur stadens fordonsflotta ska hanteras, dels med hur vi uppnår en hållbar mobilitet för Malmö stads anställda, vilket kan ske på andra sätt än genom att de nyttjar fordonsflottan. Exempelvis bör miljöbilsfrågan framöver kopplas samman med frågan om laddinfrastruktur för elbilar och stadens resepolicy, vilka utreds för tillfället (se ärendena STK-2019-694 och STK-2019-104). Styrningsmässigt är det dessutom överlag eftersträvänsvärt att koppla samman frågor för att skapa en god helhetsförståelse och reducera antalet styrdokument.

Stadskontorets förslag

Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen anmodar Malmö stads samtliga nämnder och helägda bolag att följa reviderad Miljöbilsstrategi för Malmö stad 2017–2020 samt ge stadskontoret i uppdrag att utreda frågan om hur miljöbilsstrategin kan införlivas i en mer heltäckande policy för hållbar mobilitet för Malmös stads anställda, samt hur fordonsflottan och dess olika aspekter kan hanteras inom denna ram.

Ansvariga

Jan Haak Strateg

Eva Marie Tancred Utvecklingssekreterare

Andreas Norbrant Stadsdirektör